

Правове регулювання захисту прав споживачів
Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>08 Право</i>
Спеціальність	<i>081 Право</i>
Освітня програма	<i>Право</i>
Статус дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Форма навчання	<i>Заочна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>Доступно для вибору починаючи з 3-го курсу, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>120 годин, 4 кредити ECTS Денна форма: 12-8-100 год.</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Заочна форма навчання - домашня контрольна робота, залік</i>
Розклад занять	<i>Згідно з розкладом</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: викладач кафедри Дяковський Олександр Сергійович E-mail o.dyakovskiy@gmail.com Практичні / Семінарські: викладач кафедри Дяковський Олександр Сергійович E-mail o.dyakovskiy@gmail.com
Розміщення курсу	https://do.ipk.kpi.ua/user/files.php

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Дисципліна «Правове регулювання захисту прав споживачів» є вибірковою дисципліною з циклу загальної підготовки, яка формує у здобувачів вищої освіти знання і навички про: розуміння правового статусу споживача, його основні права та обов'язки, правовідносини, що виникають у процесі придбання товарів, замовлення робіт та отримання послуг, систему законодавства України та міжнародно-правові стандарти у сфері захисту прав споживачів.

Метою навчальної дисципліни «Правове регулювання захисту прав споживачів» є формування у студентів теоретичних та практичних навичок пов'язаних із застосуванням законодавства у сфері захисту прав споживачів.

Предметом вивчення є суспільні відносини, що виникають між споживачами, виробниками, продавцями, виконавцями та іншими суб'єктами у процесі придбання товарів, замовлення та виконання робіт, надання і отримання послуг.

Завдання навчальної дисципліни спрямовані на формування у студентів компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК)

Загальні компетентності (ЗК):

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності (ФК):

Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

Здатність аналізувати, узагальнювати та реалізовувати політичні, економічні, соціальні та інші реформи, задля вирішення проблем захисту прав споживачів у державі.

Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері захисту прав споживачів.

Здатність до правничого мислення та вміння розв'язувати конкретні юридичні казуси, виявляти юридичні проблеми, обробляти факти у справі, відтворювати логічні і вдалі аргументи та робити обґрунтовані юридичні висновки.

Здатність здійснювати юридичне супроводження діяльності суб'єктів господарювання;

Здатність здійснювати юридичне супроводження діяльності суб'єктів господарювання;

2.Пререквізити дисципліни

Базою для засвоєння основних положень курсу «Правове регулювання захисту прав споживачів» є знання отримані студентами після вивчення таких дисциплін, як: «Адміністративне право. Загальна частина», «Адміністративне право. Особлива частина» «Адміністративне процесуальне право». Загальна частина», «Цивільне процесуальне право. Загальна частина».

Результати навчання, які поглиблюються освітнім компонентом	Як, яким чином, за допомогою яких методів поглиблюються результати навчання	Як перевіряється поглиблення результатів навчання
Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему;	Застосовується метод Аналізу інформації та судових рішень за допомогою аналізу сайту Судової влади України, Єдиного реєстру судових рішень, для підготовки доповіді.	Шляхом заслуховування доповідей студентів
Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм законодавства законодавства у сфері захисту прав споживачів,	Робота із нормативно-правовими актами та положеннями законодавства у сфері захисту прав споживачів	Шляхом заслуховування та перевірки доповідей студентів.

їх захисту та відповідальності за порушення прав споживачів		
Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи	Робота із основними та додатковими нормативно-правовими актами у сфері захисту прав споживачів	Шляхом заслуховування та перевірки презентацій студентів.
Здатність до інноваційного мислення та оперування знаннями про суспільство, інформаційні технології та правничу професію.	Застосовується метод аналізу статистичної інформації за допомогою аналізу дайджестів судової практики, рішень ЄСПЛ у сфері законодавства про захист прав споживачів для підготовки доповіді	Шляхом заслуховування та перевірки письмових доповідей студентів.

3.Зміст навчальної дисципліни

Тема 1.Загальні засади правового регулювання захисту прав споживачів
Тема 2. Державна політика та система органів у сфері захисту прав споживачів
Тема 3. Право споживача на належну якість та безпеку продукції
Тема 4. Захист прав споживачів у разі придбання товару неналежної якості
Тема 5.Правове регулювання дистанційної торгівлі та договорів поза торговельними або офісними приміщеннями
Тема 6. Захист прав споживачів у сфері надання послуг
Тема 7.Захист прав споживачів житлово-комунальних, фінансових та медичних послуг
Тема 8.Реклама, інформація та інші способи забезпечення прав споживачів
Тема 9. Досудовий та судовий захист прав споживачів. Відповідальність за їх порушення

4.Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Порадник клініциста: правила надання правової допомоги споживачам фінансових послуг. Навчально-методичний посібник. За заг. ред. Р.О. Гаврилюк. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2021. 164 с. URL: https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000635649&local_base=KPI01 (дата звернення: 02.06.2026).
2. Сапожник Д. І. Захист прав споживачів: навчальний посібник. Львів : Видавництво ЛТЕУ, 2021. 220 с. URL: https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000640144&local_base=KPI01 (дата звернення: 02.06.2026).
3. Борцевич, П. С., & Копитова, О. С. Правове забезпечення захисту прав споживачів в сучасних умовах. Аналітично-порівняльне правознавство. Вип. 1(3), 2025. С. 190-195. URL:

https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2025/06/APP_03_2025-part-1.pdf#page=190

(дата звернення: 02.06.2026).

4. Бурлака, О. С. Захист прав споживачів в умовах воєнного стану в Україні. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. Вип. 3. 2022. С. 28-33. URL: http://www.apnl.dnu.in.ua/3_2022/3_2022.pdf#page=28 (дата звернення: 02.06.2026).

Додаткова література:

1. Бондарчук М. Є. Особливості захисту прав споживачів в інтернет-торгівлі. Підприємництво і торгівля. 2022. Вип. 33. С. 16-23. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Torg_2022_33_4 (дата звернення: 02.06.2025).
2. Борцевич П. С., Копитова О.С. Правове забезпечення захисту прав споживачів в сучасних умовах. Аналітично-порівняльне правознавство. 2025. № 3(1). С. 190-195. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/anpopr_2025_3\(1\)_28](http://nbuv.gov.ua/UJRN/anpopr_2025_3(1)_28) (дата звернення: 02.06.2025).
3. Вербовий А. О., Менів Л.Д. Актуальні питання захисту прав споживачів. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. 2024. Вип. 85(1). С. 249-254. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2024_85\(1\)_37](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2024_85(1)_37) (дата звернення: 02.06.2025).
4. Гусарев С. Д., старицька О.О. До питання про захист прав споживачів в Україні під час воєнного стану. Альманах права. 2023. Вип. 14. С. 60-66. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ap_2023_14_10 (дата звернення: 02.06.2025).
5. Динюк А. А., Менів Л.Д. Удосконалення захисту прав споживачів в умовах дії воєнного стану. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. 2024. Вип. 85(1). С. 267-271. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2024_85\(1\)_40](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2024_85(1)_40) (дата звернення: 02.06.2025).
6. Заярний О. А. До питання дотримання інформаційних прав споживачів у галузі електронної комерції: європейський досвід і пропозиції для України. Право України. 2024. № 11. С. 115-127. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/prukr_2024_11_13 (дата звернення: 02.06.2025).
7. Лига А. І. Принципи державної політики у сфері захисту прав споживачів та їх законодавче закріплення/ Економіка. Фінанси. Право. 2023. № 8. С. 103-107. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfipr_2023_8_25 (дата звернення: 02.06.2025).
8. Походжук Р. В. Поняття та правова природа вразливості споживачів. Право України. 2023. № 9. С. 128-141. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/prukr_2023_9_10 (дата звернення: 02.06.2025).
9. Походжук Р. В. Право споживача на інформацію про продукцію. Право України. 2024. № 7. С. 91-103. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/prukr_2024_7_12 (дата звернення: 02.06.2025).

Для пошуку іншої необхідної літератури та нормативно-правових актів необхідно використовувати офіційні інтернет-портали:

- <https://www.rada.gov.ua/>
- <http://www.ombudsman.gov.ua/>
- <https://reyestr.court.gov.ua/>
- <https://www.library.kpi.ua/resources/>
- <http://ippi.org.ua/golovne-menyu/vidannya/>

5.Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Опанування дисципліни здійснюється на засадах проблемного методу навчання, тобто шляхом виявлення проблемних питань і вирішення їх на основі інтерактивної дискусії. Для підвищення рівня з'ясування змісту дисципліни інформація надається також через зоровий канал сприйняття за допомогою презентацій.

Під час опанування дисципліни застосовуються різноманітні методи (пояснення, коментування, демонстрація роботи веб-сайтів та правових пошукових баз даних, робота з матеріалом лекції, проектування доповіді, мозковий штурм) форми оцінювання результатів навчання, зокрема: виступи з усними доповідями, виступи з презентаціями, звіт за результатом аналізу чи узагальнення аналітичних матеріалів, написання есе, презентація порівняльно-правове дослідження, дискусія, моделювання проблемних та практичних ситуацій і пошук вірних рішень, аналіз юридичних документів, судової практики, демонстрація роботи з інформаційними ресурсами, виконання завдань, пов'язаних із пошуком і збереженням інформації з бази даних у належному вигляді, підготування проектів документів (заяв, скарг), усне опитування, тестування, модульна контрольна робота.

Всі ці форми потребують від студентів розвитку умінь щодо дослідницької діяльності, яка притаманна будь-якій юридичній професії. Тому в процесі викладання приділяється увага подальшому розвитку когнітивних навичок в частині пошуку інформації, зокрема нормативно-правової, її аналізу, виявлення правових проблем, визначення можливих шляхів їх вирішення, складання необхідних документів для їх вирішення.

Пошук та вирішення правових проблем в процесі колективної роботи здійснюється на основі особистісно-орієнтованих (розвиваючих) технологій, які засновані на активних формах і методах навчання («мозковий штурм», «аналіз ситуацій» дискусія кейс-технологія, проектна технологія і ін.).

Модульна контрольна робота проводиться відповідно до графіка навчального процесу з метою перевірки рівня засвоєння теоретичних знань і практичних навичок шляхом виконання тестових, теоретичних та практичних завдань.

Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань
1	
1.	Тема 1. Загальні засади правового регулювання захисту прав споживачів Поняття «споживач» та його законодавче визначення. Співвідношення поняття споживача у різних нормативно-правових актах України. Система законодавства у сфері захисту прав споживачів. Міжнародні стандарти захисту прав споживачів. Основні права та обов'язки споживачів. Право споживача на захист своїх прав та законних інтересів.
2.	Тема 2. Державна політика та система органів у сфері захисту прав споживачів Система державного регулювання у сфері захисту прав споживачів. Правове регулювання діяльності Держпродспоживслужби України. Мета, принципи та основні завдання Держпродспоживслужби. Державний нагляд і контроль за дотриманням законодавства про захист прав споживачів. Форми державного контролю. Права та обов'язки посадових осіб контролюючих органів.
3.	Тема 3. Право споживача на належну якість та безпеку продукції

	Право споживача на належну якість і безпеку товарів, робіт та послуг. Поняття якості та безпеки продукції. Гарантійні строки та строки придатності. Поняття «недолік товару» та «істотний недолік товару». Правові наслідки порушення вимог щодо якості та безпеки продукції. Основні принципи ринкового нагляду за нехарчовою продукцією. Вимоги до безпеки харчових продуктів. Харчові добавки та їх правове регулювання. Вимоги щодо вмісту ГМО у харчових продуктах.
4.	Тема 4. Захист прав споживачів у разі придбання товару неналежної якості Права споживача у разі придбання товару неналежної якості. Вимоги споживача щодо усунення недоліків товару. Обмін та повернення товарів. Правові наслідки виявлення істотного недоліку товару. Товари, що не підлягають обміну та поверненню. Відшкодування збитків, завданих споживачу. Обман та обважування покупця. Незаконне використання знака для товарів і послуг. Продукція, реалізація якої заборонена на споживчому ринку.
5.	Тема 5. Правове регулювання дистанційної торгівлі та договорів поза торговельними або офісними приміщеннями Поняття та особливості дистанційної торгівлі. Електронна комерція як форма реалізації товарів і послуг. Засоби дистанційного зв'язку. Особливості укладення договорів на відстані. Форма договору продажу товарів на замовлення та поза торговельними або офісними приміщеннями. Інформація, яка повинна надаватися споживачу до укладення договору. Право споживача на відмову від договору. Обов'язки продавця та споживача при дистанційному продажу. Випадки, на які не поширюються правила про договори, укладені на відстані.
6.	Тема 6. Захист прав споживачів у сфері надання послуг Загальні положення договору про надання послуг. Споживач як сторона договору про надання послуг. Форма договорів про надання послуг. Права та обов'язки виконавця і споживача. Правові наслідки неналежного виконання або невиконання договору про надання послуг. Захист прав споживачів за договорами перевезення, зберігання та комісії. Захист прав споживачів телекомунікаційних та електронних комунікаційних послуг. Особливості захисту прав споживачів туристичних послуг.
7	Тема 7. Захист прав споживачів житлово-комунальних, фінансових та медичних послуг Правовий статус споживача житлово-комунальних послуг. Права споживача у сфері житлово-комунальних послуг. Правове регулювання фінансових послуг для споживачів. Позичальник як споживач фінансових послуг. Права споживача за кредитним договором. Захист прав споживачів банківських та інших фінансових послуг. Пацієнт як споживач медичних послуг. Права споживача за договором про надання медичних послуг. Особливості правового регулювання обігу та реалізації лікарських засобів.
	Тема 8. Реклама, інформація та інші способи забезпечення прав споживачів Право споживача на необхідну, доступну, достовірну та своєчасну інформацію про товар, роботу або послугу. Правове регулювання рекламування товарів і послуг. Вимоги до реклами, спрямованої на споживачів. Недобросовісна та

	оманлива реклама. Відповідальність за порушення вимог законодавства про рекламу. Інформаційне забезпечення споживачів. Документування придбання товарів та отримання послуг. Фіксація порушень прав споживачів та формування доказової бази.
	Тема 9. Досудовий та судовий захист прав споживачів. Відповідальність за їх порушення Способи захисту прав споживачів. Досудовий порядок врегулювання споживчих спорів. Звернення, претензія та скарга споживача. Право споживача на звернення до суду. Види позовних вимог споживача. Особливості судового розгляду справ про захист прав споживачів. Розподіл обов'язку доказування у споживчих спорах. Судові витрати та інші процесуальні особливості. Поняття та види цивільно-правової відповідальності. Відшкодування майнової та моральної шкоди. Відповідальність суб'єктів господарювання за порушення прав споживачів. Судова практика у справах про захист прав споживачів.

Практичні (семінарські) заняття

№ з/п	Назва теми та перелік основних питань
1	2
1.	Тема 1. Загальні засади правового регулювання захисту прав споживачів 1.Поняття та ознаки споживача. 2.Співвідношення понять «споживач», «покупець», «замовник», «клієнт». 3.Законодавче визначення поняття «споживач». 4.Особливості визначення споживача у різних нормативно-правових актах України. 5.Споживач як сторона цивільних та інших правовідносин. 6.Правовий статус фізичної особи як споживача. 7.Особливості участі юридичних осіб у споживчих правовідносинах. 8.Поняття та особливості споживчих правовідносин. 9 Суб'єкти споживчих правовідносин: споживач, виробник, продавець, виконавець. 10.Об'єкти споживчих правовідносин. 11.Підстави виникнення, зміни та припинення споживчих правовідносин 12.поняття та система законодавства у сфері захисту прав споживачів. 13.Конституційні засади захисту прав споживачів. 14.Загальні положення цивільного законодавства у сфері захисту прав споживачів. 15.Спеціальне законодавство про захист прав споживачів. 16Співвідношення загального та спеціального законодавства у сфері захисту прав споживачів.
2.	Тема 2. Державна політика та система органів у сфері захисту прав споживачів 1.Система державного регулювання у сфері захисту прав споживачів. 2.Правове регулювання діяльності Держпродспоживслужби України. 3.Мета, принципи та основні завдання Держпродспоживслужби. 4.Державний нагляд і контроль за дотриманням законодавства про захист прав споживачів. 5. Форми державного контролю. 6. Права та обов'язки посадових осіб контролюючих органів. 7.Роль громадських організацій споживачів у системі захисту прав споживачів.

	8.Співвідношення понять «державний нагляд» та «державний контроль». 9.Підстави для проведення заходів державного нагляду (контролю). 10.Планові та позапланові заходи державного нагляду (контролю). 11. Документальні та фактичні форми державного контролю.
3.	Тема 3. Право споживача на належну якість та безпеку продукції 1.Право споживача на належну якість і безпеку товарів, робіт та послуг. 2.Поняття якості та безпеки продукції. Гарантійні строки та строки придатності. 3.Поняття «недолік товару». 4.Поняття «істотний недолік товару». 5. Відмінність між поняттями «недолік товару» та «істотний недолік товару». 6.Правові наслідки порушення вимог щодо якості та безпеки продукції. 7. Основні принципи ринкового нагляду за нехарчовою продукцією. 8. Вимоги до безпеки харчових продуктів. 9. Харчові добавки та їх правове регулювання.
4.	Тема 5. Правове регулювання дистанційної торгівлі та договорів поза торговельними або офісними приміщеннями 1.Поняття та особливості дистанційної торгівлі. 2. Електронна комерція як форма реалізації товарів і послуг. 3. Засоби дистанційного зв'язку. Особливості укладення договорів на відстані. 4. Форма договору продажу товарів на замовлення та поза торговельними або офісними приміщеннями. 5 Інформація, яка повинна надаватися споживачу до укладення договору. 6 Право споживача на відмову від договору. 7. Обов'язки продавця та споживача при дистанційному продажу. 8 Випадки, на які не поширюються правила про договори, укладені на відстані.
	Тема 6. Захист прав споживачів у сфері надання послуг 1.Загальні положення договору про надання послуг. 2. Споживач як сторона договору про надання послуг. 3. Форма договорів про надання послуг. 4. Права та обов'язки виконавця і споживача. 5. Правові наслідки неналежного виконання або невиконання договору про надання послуг. 6. Захист прав споживачів за договорами перевезення, зберігання та комісії. 7 Захист прав споживачів телекомунікаційних та електронних комунікаційних послуг. 8.Особливості захисту прав споживачів туристичних послуг.
	Тема 8. Реклама, інформація та інші способи забезпечення прав споживачів 1.Право споживача на необхідну, доступну, достовірну та своєчасну інформацію про товар, роботу або послугу. 2. Правове регулювання рекламування товарів і послуг. 3. Вимоги до реклами, спрямованої на споживачів. 4. Недобросовісна та оманлива реклама. 5. Відповідальність за порушення вимог законодавства про рекламу. 6. Інформаційне забезпечення споживачів. 7. Документування придбання товарів та отримання послуг. 8. Фіксація порушень прав споживачів та формування доказової бази.

	Тема 9. Досудовий та судовий захист прав споживачів. Відповідальність за їх порушення 1.Способи захисту прав споживачів. 2. Досудовий порядок врегулювання споживчих спорів. 3. Звернення, претензія та скарга споживача. 4. Право споживача на звернення до суду. 5. Види позовних вимог споживача. 6. Особливості судового розгляду справ про захист прав споживачів. 7. Розподіл обов'язку доказування у споживчих спорах. 8. Судові витрати та інші процесуальні особливості. 9. Поняття та види цивільно-правової відповідальності. 10. Відшкодування майнової та моральної шкоди. 11. Відповідальність суб'єктів господарювання за порушення прав споживачів. 12. Судова практика у справах про захист прав споживачів.

6.Самостійна робота студента

6. Самостійна робота студента

До самостійної роботи студентів включається підготовка до практичних (семінарських) занять шляхом опанування матеріалів лекції, вивчення базової і додаткової літератури, а також опрацювання окремих положень нормативно-правових актів, розв'язання ситуативних та практичних задач, виконання тестових завдань та домашньої контрольної роботи.

Зміст самостійної роботи визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами та завданнями викладача.

Невід'ємною складовою самостійної роботи студентів денної форми навчання є виконання модульної контрольної роботи (далі – МКР), метою якої є засвоєння основних положень у сфері захисту прав споживачів.

У разі проходження дистанційних курсів/тренінгів/вебінарів можливе зарахування результатів навчання до поточного рейтингу, за умови надання викладачу курсу підтверджуючих документів.

Детальні умови зарахування дистанційних курсів/тренінгів/вебінарів визначені у підрозділі «**Визнання результатів здобутих у неформальній освіті**».

№ з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин СРС
1.	Самостійне опрацювання питань лекційного матеріалу, виконання письмових завдань за поточними темами	60
2.	Підготовка до аудиторних занять	24
3.	Підготовка та виконання ДКР	3
4.	Підготовка до заліку	3

7.Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Правила відвідування занять

Відвідування лекцій не є обов'язковим, проте є бажаним. Відвідування лекційних занять допоможе краще засвоїти матеріал дисципліни, так як під час лекцій викладач роз'яснює основні питання дисципліни, поняття та положення законодавства в інформаційній сфері.

Присутність на практичних (семінарських) заняттях не є обов'язковою, проте є бажаною, так як остаточний рейтинговий бал залежить у тому числі і від результатів роботи на цих заняттях.

Форми роботи

Навчальні заняття з дисципліни проводяться у формі лекційних та практичних (семінарських) занять. Окремі питання (теми) виносяться на самостійне опрацювання.

Під час практичних (семінарських) занять передбачені такі форми роботи: виступи з усними доповідями, виступи з презентаціями, усний звіт за результатом аналізу, чи узагальнення аналітичних матеріалів, написання есе, презентація порівняльно-правового дослідження, дискусія, моделювання проблемних та практичних ситуацій і пошук правильних рішень, аналіз юридичних документів, судової практики, підготування проектів документів (заяв, скарг, договорів), усне опитування, тестування, модульна контрольна робота.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів оцінювання

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів. Для цього потрібно звернутись до викладача в письмовій формі та очікувати відповідного роз'яснення. Роз'яснення надається викладачем в усній формі у присутності заявника та старости групи.

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Політика використання штучного інтелекту

Політика використання штучного інтелекту та її принципи регламентуються наказом «Політика використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://osvita.kpi.ua/node/1225>

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Заочна форма навчання

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кількість	Всього
1	Виступи з усними доповідями, та аналіз судової практики.	15	15	1	15
2.	Виконання тестів	45	45	1	45
2	Домашня контрольна робота	40	40	1	40
	Всього				100

Основними критеріями оцінювання відповідей/доповнень на практичних (семінарських) заняттях є точність, повнота та логіка викладення.

Основними критеріями оцінювання доповідей/презентацій є: повнота розкриття теми, актуальність інформації (посилання на положення чинних нормативно-правових актів), переважно розповідь, а не читання матеріалу, наявність власних коментарів та відповідь на уточнюючі питання за темою доповіді (у разі наявності).

Ваговий бал	Критерій оцінювання
15	Здобувач повністю розкрив питання, робота містить актуальну інформацію, під час захисту роботи здобувач переважно розповідає матеріал, додає власні коментарі та відповідає на додаткові питання (у разі їх наявності)
14	Здобувач повністю розкрив питання, робота містить актуальну інформацію, під час захисту роботи здобувач читає матеріал та відповідає на додаткові питання (у разі їх наявності)
13	Питання розкрито не повністю або робота містить деякі неточності, під час захисту роботи здобувач переважно розповідає, а не лише читає матеріал, додає власні коментарі та відповідає на додаткові питання (у разі їх наявності)
12	Питання розкрито не повністю, робота містить деякі неточності, під час захисту здобувач читає матеріал, проте відповідає на додаткові питання
11	Питання розкрито не повністю, робота містить деякі неточності, під час захисту здобувач читає матеріал
0	Питання не розкрито, робота містить значні неточності

Домашня контрольна робота

Ваговий бал	Критерій оцінювання
40	Виконується у формі тестових завдань

Заохочувальні бали*

Ваговий бал	Вид роботи
До 10	підготування та опублікування тез доповіді, або статті в науковому фаховому виданні за тематикою курсу (у співавторстві із викладачами курсу)
До 5	проходження додаткових онлайн-курсів за тематикою дисципліни

*До рейтингу зараховується один із запропонованих видів заохочувальних балів, лише один раз, і не звільняє студента від обов'язку виконати умови допуску до заліку.

Виконання творчих робіт є добровільним, за їх невиконання штрафні бали не нараховуються.

Виконання творчих робіт може бути зараховано викладачем у якості відпрацювання пропущених семінарських занять. Обсяг відпрацювання та кількість балів визначаються викладачем у залежності від складності творчих завдань.

Відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського кількість заохочувальних балів не може перевищувати 10 балів, при цьому загальний рейтинговий бал здобувача не може перевищувати 100 балів.

У випадку, якщо студент бажає визнати результати навчання, набуті у неформальній/інформальній формі та які не були зазначені у Силабусі, то валідація таких результатів здійснюється згідно з «Положенням про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті».

Семестровий контроль: залік

Семестровий контроль здійснюється за результатами поточного контролю. Рейтингова оцінка доводиться до відома здобувачів вищої освіти під час заліку.

Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку та набрали 60 і більше балів, отримують відповідну рейтингову оцінку без потреби проходження заходу семестрового контролю.

Якщо рейтинг здобувача вищої освіти з врахуванням заохочувальних балів становить більше 100 балів, то такий результат округлюється до 100 балів.

Здобувачі, які виконали умови допуску до заліку, але набрали менше 60 балів, а також ті, хто бажають підвищити свою рейтингову оцінку, проходять захід семестрового контролю у формі тестування, яке оцінюється у 100 балів.

У випадку складання заліку з метою підвищення рейтингової оцінки застосовується **«жорсткий» підхід** – усі попередні бали анулюються, здобувач отримує рейтингову оцінку за результатами проходження заходу семестрового контролю.

У випадку невиконання здобувачем вищої освіти ДКР, оцінка за залік зменшується на максимальний бал, який можна отримати за виконання ДКР (15 балів).

Залікова робота включає в себе завдання різного виду та складності:

- обрання відповіді «Так» або «Ні»;
- з однією правильною відповіддю;
- з декількома правильними відповідями;
- з полем для вводу відповіді;
- на встановлення відповідності.

За кожну правильну відповідь нараховується 2 бали, тобто завдання, які передбачають обрання відповіді «Так» або «Ні», обрання однієї правильної відповіді та заповнення поля для відповіді оцінюються у 2 бали.

Відповідність рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою

Рейтингова оцінка здобувача (бали)	Університетська шкала оцінок рівня здобутих компетентностей (результатів навчання)
95...100	Відмінно
85...94	Дуже добре
75...84	Добре
65...74	Задовільно
60...64	Достатньо
Менше 60	Незадовільно

Відмітки у відомості семестрового контролю:

Не допущено	Невиконання умов допуску до семестрового контролю, захисту курсового проєкту (курсової роботи), захисту результатів практики
Усунено	Порушення принципів академічної доброчесності або морально-етичних норм поведінки
Не з'явився	Здобувач, був допущений, але не з'явився на екзамен, залік, захист курсового проєкту (курсової роботи), захист результатів практики, атестаційний екзамен, захист кваліфікаційної роботи

Додаткова інформація

Визнання результатів здобутих у неформальній освіті

У разі проходження дистанційних курсів/тренінгів можливе зарахування результатів навчання до поточного рейтингу, за умови надання викладачу курсу підтверджуючих документів.

Умови зарахування: у документі (чи на сайті курсу/тренінгу) є перелік тем, які стосуються тематики курсу із зазначенням обсягу годин.

Дата сертифікату проходження курсу — календарний рік, у якому здійснюється викладання навчальної дисципліни.

Результат проходження дистанційного курсу 75% від можливого результату методики оцінювання курсу. Залежно від кількості прослуханих тем, складності виконуваних завдань до поточного рейтингу студента може бути зараховано до 3-х балів з першої по 5- тему семінарських занять.

Для отримання додаткових балів студенти можуть пройти дистанційні або онлайн курси на платформі каталогу «HELP» вибір теми необхідно погодити із викладачем.

Студент має надати результати практичних робіт (або зробити коротку доповідь про хід виконання цих робіт та цікавих аспектів прослуханого курсу).

Викладач залишає за собою право провести усну співбесіду, щоб пересвідчитися, що студент особисто та добросовісно проходив курс.

Виконання вказаних робіт може бути зараховано студенту як відпрацювання занять за темою, попередньо узгодженою із викладачем.

Перезарахування здійснюється відповідно до Положення про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (затверджено та уведено в дію наказом від 09.05.2023 р. № НОН/157/2023)

Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

ПИТАННЯ НА ЗАЛІК:

1. Співвідношення тлумачення поняття „споживач” у нормативно-правових актах України.
2. Нормативно-правові акти, що захищають права споживачів.
3. Зміст права на захист і свободу споживача, закріпленого у Хартії захисту прав споживачів.
4. Правовий статус споживача у договорах роздрібної купівлі-продажу.
5. Правове регулювання та мета діяльності Держпродспоживслужби України.
6. Принципи діяльності Держпродспоживслужби України.
7. Основні завдання Держпродспоживслужби України.
8. Національний знак відповідності: правове регулювання.
9. Правове регулювання безпечності та якості харчової (нехарчової) продукції.
10. Правовий статус споживача у договорах продажі товару з використанням автоматів.
11. Правовий статус споживача у договорах з умовою про доставку товару покупцеві.
12. Суб'єкти стандартизації та об'єкти стандартизації.
13. Види сертифікації в Україні.
14. Поняття гарантійних строків та строків придатності.
15. Основні принципи ринкового нагляду і контролю нехарчової продукції.
16. Поняття та види харчових добавок.
17. Допустимий вміст ГМО у харчових продуктах.
18. Поняття «недолік товару»
19. Поняття «істотний недолік товару».
20. Розмежування понять: «гарантійний строк», «строк придатності», «строк служби».
21. Поняття договору підряду та договору про надання послуг споживачу.
22. Споживач як сторона договору підряду та договору про надання послуг.
23. Поняття та види позовної давності у правовідносинах за участю споживачів.

24. Види надання договірних фінансових послуг споживачу.
25. Позичальник (споживач) – правовий статус.
26. Дистанційна торгівля.
27. Засоби дистанційного зв'язку.
28. Форма договору продажу товарів на замовлення та поза торговельними чи офісними приміщеннями.
29. Правовідносини, на які не поширюється договір укладений на відстані.
30. Обов'язки споживача у разі укладення договору на відстані.
31. Поняття інформаційної діяльності у сфері захисту прав споживачів.
32. Поняття інформаційної послуги у сфері захисту прав споживачів.
33. Споживач як учасник інформаційних відносин.
34. Правила етикування нефасованих харчових продуктів.
35. Правовий статус споживача у договорах продажі товару за зразками.
36. Право споживача на одержання необхідної, доступної, достовірної та своєчасної інформації.
37. Вимоги до етикетування харчових продуктів.
38. Штрихове кодування товарів: законодавство, мета, практичне значення.
39. Поняття та види послуг за законодавством України за участю споживача.
40. Споживач як сторона договору про надання послуг.
41. Форма договорів про надання послуг за участю споживача.
42. Права споживача за договором перевезення.
43. Права споживача за договором зберігання, комісії.
44. Договір про надання телекомунікаційних послуг споживачу..
45. Права споживача за договором про надання телекомунікаційних послуг.
46. Споживач послуг газопостачання.
47. Споживач послуг енергопостачання.
48. Права пацієнта-споживача за договором про надання медичних послуг.
49. Сертифікація якості лікарських засобів.
50. Основні права громадських організацій за ЗУ «Про захист прав споживачів»
51. Правовий статус споживача у договорі прокату.
52. Споживач як сторона договору позики.
53. Особливості цивільно-правової відповідальності за порушення законодавства про захист прав споживачів.
54. Права об'єднань споживачів.
55. Принципи діяльності громадських організацій у сфері захисту прав споживачів.
56. Повноваження Всеукраїнських асоціації з питань захисту прав споживачів.
57. Права державної інспекції України з питань захисту споживачів.
58. Право споживача на звернення до суду.
59. Види можливих вимог споживача.
60. Особливості судового захисту порушених прав споживачів.
61. Поняття та види цивільно-правової відповідальності.
62. Право споживача у разі придбання товару неналежної якості.
63. Поняття гарантійного строку.
64. Поняття строку придатності товару.
65. Поняття обману, обважування покупця (споживача).
66. Тлумачення «незаконне використання знаку для товарів і послуг».
67. Форми контролю суб'єктів господарювання.
68. Завдання комплексної перевірки у зв'язку з порушенням прав споживачів.
69. Санітарні вимоги до приймання та зберігання продуктів швидкого псування.
70. Особливості санітарних вимог до транспортування харчових продуктів.
71. Товари, придбані споживачем, що не підлягають обміну.
72. Товари, з яких утворюється обмінний фонд.
73. Продукція, яку не дозволено реалізувати на споживчому ринку.

74. Посадові особи, які розглядають справи про адміністративні порушення і накладають стягнення.
75. Особливості кримінальної відповідальності за порушення прав споживачів.
76. Особливості адміністративної відповідальності за порушення прав споживачів.
77. Спеціальна відповідальність за порушення прав споживачів, передбачена ЗУ «Про захист прав споживачів».

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено к.ю.н., викладач Олександр ДЯКОВСЬКИЙ

Ухвалено кафедрою інформаційного, господарського та адміністративного права (протокол №14 від «09» червня 2026 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету соціології і права (протокол № 7 від «30» червня 2026 р.)